

5

AGAFEM EL COTXE O HI ANEM A PEU?

En aquesta unitat parlarem de com ens desplacem. Volem conèixer la realitat d'aquest fet quotidià i prendre consciència de les conseqüències de l'ús abusiu del vehicle privat, tant per al planeta com per a les persones. Posteriorment, reflexionarem a l'entorn de la mobilitat urbana equilibrada: com planificar el territori, com descongestionar les ciutats i com incrementar l'ús del transport públic i altres formes de desplaçament alternatives.

LA RUTA PAS A PAS

1. Com ens desplaçàvem quan érem petits? I ara?
2. Com ha augmentat l'ús del vehicle privat en els últims anys i quines conseqüències se'n deriven?
3. Una societat sostenible, un transport sostenible.
4. Com seria una ciutat sostenible?

Motius per seguir caminant

- Caminar és la forma més democràtica (tots som vianants), sostenible (no contamina i consumeix energia renovable) i tolerant (caminar no exclou altres formes de moure's).
- Mitja hora de passeig diari és un exercici a l'aire lliure assequible per a la majoria. Disminueix l'estrès i l'ansietat, ajuda a mantenir-se en forma, no requereix d'entrenament i no costa diners.
- La millor manera de conèixer el lloc on vius és descobrir-lo caminant. Caminant es percep millor què succeeix al voltant i la relació amb l'entorn és més directa.
- Si vas caminant no contribueixes a l'augment del soroll, la contaminació i les molèsties que causa el trànsit i, a més, no pateixes embussos.
- Anar caminant al col·legi desenvolupa aspectes com el domini de l'espai propi, l'autonomia personal i les relacions socials.

Activitat 1

Com ens desplaçàvem quan érem petits? I ara?

Quan jo era petita, vivia al centre de Badalona. Bé, fins fa dos anys encara hi vivia. Anava a tot arreu a peu: a l'escola, a comprar, a passejar, a casa dels meus oncles... Només pujava al cotxe quan anàvem d'excursió els diumenges. També agafava el tren per anar a Barcelona, era poca estona. Era el tren que feia la línia Mataró-Barcelona, que va ser el primer ferrocarril de tot l'Estat!

Badalona: Dalt de la vila, l'Ajuntament i la Rambla

I vosaltres:

- ▶ Com us desplaçàveu de petits?
- ▶ I ara, com aneu...

Florina

Jo sovint anava a la ciutat amb els meus avis; hi anàvem en tren. Pel poble, però, sempre hi anava a peu. Ara, a classe, sempre vinc a peu.

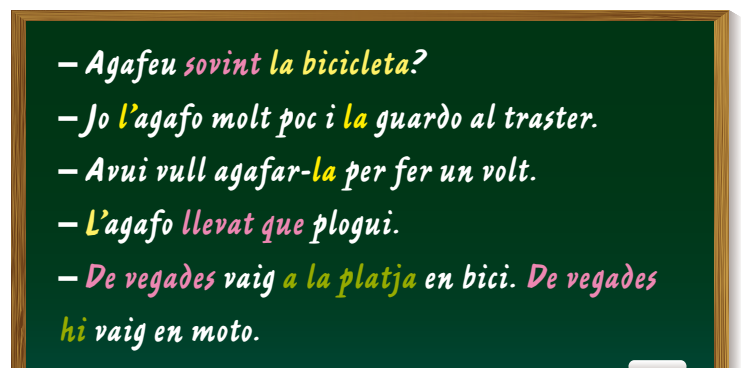
	en cotxe	en moto	en bici	amb bus	amb metro	en tren	a peu	en patinet
a treballar								
al supermercat								
al mercat								
a la fleca / al forn								
d'excursió								
a la platja								
I a classe, com veniu?								

- ▶ Quines activitats podeu fer a 15 minuts caminant des de casa vostra?

Jesús

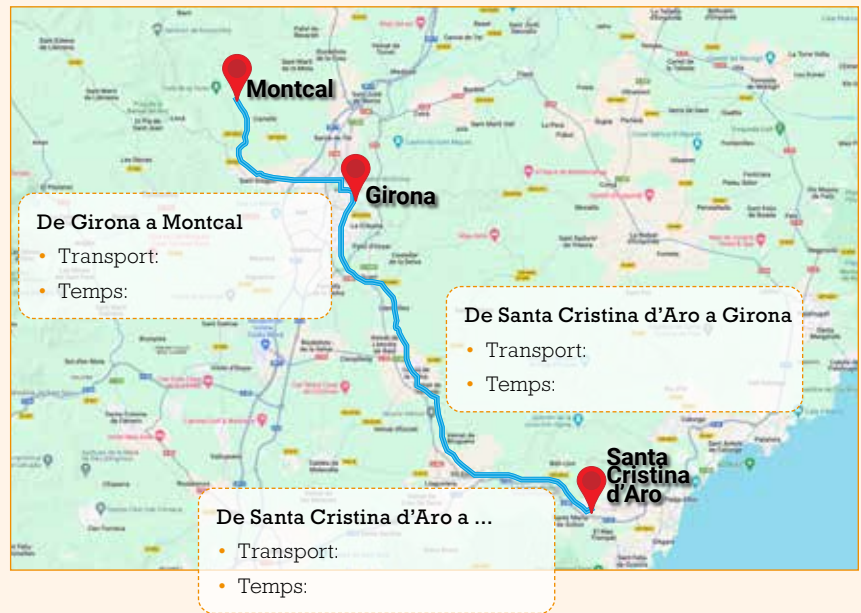
Com que la Florina viu a Viladepau va a la feina a peu. Només agafa la moto per anar a la platja.

Àudio 13. Un avi explica com anava a casa d'uns parents

- ▶ Explica com arribaven i quant trigaven a cadascuna de les parades que fan fins a casa dels avis.
- ▶ Contesta aquestes preguntes:
 - Què passava si els avis no eren a Girona?
 - On esmorzaven?
 - Quin dia de la setmana se celebrava la Festa Major?

- ▶ I, per cert, en quin mitjà de transport en què mai hàgiu viatjat us agradaria fer-ho?

La volta al món en vuitanta dies

La plaça del Diamant

Memòries d'Àfrica

Terra de ningú

La guerra de les galàxies

Casino Royale

Titanic

Casino Royale

un globus - un helicòpter - un tramvia -
una avioneta - una nau espacial - un transatlàntic
un cremallera - un telefèric

Rocío

A mi m'agradaria sobrevolar Catalunya en una avioneta de dues places. Jo, al darrere, com Meryl Streep a *Memòries d'Àfrica*.

Activitat 2

Com ha augmentat l'ús del vehicle privat en els últims anys i quines conseqüències se'n deriven?

Aquí teniu les dades de la venda de cotxes a les comarques gironines durant 100 anys.

- Feu el càlcul del nombre de vehicles venuts en cada període, fins a l'any 1971 com a màxim.

La matriculació de cotxes a les comarques gironines

El dos d'agost de 1905 es va matricular el primer cotxe de les comarques gironines amb la placa GE-1. Però no va ser fins al 1907 que l'Estat espanyol va decidir regularitzar les matrícules —fins aleshores depenien també dels ajuntaments. D'aquesta manera, l'any 1907 es decreta la inscripció de tot vehicle mecànic, automòbil i motocicleta sota les sigles provincials amb el número d'ordre corresponent i a partir de l'u. Per tant la numeració indica el nombre de cotxes venuts.

El distintiu de Barcelona era B, el de Tarragona T, el de Lleida LE i el de Girona GE. Després d'una llarga reivindicació, l'any 1991 es van canviar les inicials de Lleida i Girona per L i GI. I sis anys més tard, el 1997, les Illes Balears van passar de PM a IB.

El 1971 el sistema de matriculacions varia i dels números fins a sis xifres es passen a quatre i una lletra o dues. A cada lletra de l'abecedari li corresponen 10.000 cotxes (del 0000 al 9999), i hi ha 24 lletres. El distintiu provincial es manté fins al 17 de setembre del 2000, a partir d'aleshores els cotxes es matriculen amb matrícula únicament estatal de quatre números i tres lletres, el primer va ser 0000-BBB.

1905	GE—1
1907	GE—4
1911	GE—62
1918	GE—224
1922	GE—565
1933	GE—4981
1945	GE—7082
1962	GE—8178
1971	GE-105499*
1987	GE- 9999-Z*
1991	GI-7271-AP
2000	GI- 8826-BT*
2005	4758 DGT
2017	6329 KBZ

Les plaques de matrícula amb asterisc són les darreres d'un sistema de matriculació

Informació obtinguda a: Vert i Planas, *Els transports a Girona. Història dels tartaners i ordinaris de la província*, i www.vehiculoclasico.com

Fotos: © vehiculo clásico

- Per què penseu que es van vendre tants pocs cotxes entre 1945 i 1962?
- Per què creieu que es van vendre tants cotxes durant la dècada dels 60 del segle XX?
- Expliqueu als vostres companys i companyes com són les matrícules dels vostres països.

p. 199

Jesús

Entre 1907 i 1911, és a dir, en 4 anys, es van vendre a les comarques gironines 58 vehicles.

Àudio 14. En Pep coneix el pare de la seva xicota

► Completa la graella.

Seat 600	
Fabricació a Itàlia	Fabricació a Espanya
Inici de fabricació:	Inici de la fabricació: any
Any:	Velocitat màxima: km/h
Ciutat:	On el fabricaven? Ciutat: Barri:
	Quants cavalls tenia? CV
	Quant consumia? l/100 km
	Quant li va costar? pessetes

Ex. 5

► I actualment, surt a compte comprar-se un cotxe?

► Calculeu totes aquestes despeses:

- L'assegurança
- El manteniment
- L'impost de circulació
- El pàrquing o la zona blava (verda...)

Activitat 3

Una societat sostenible, un transport sostenible

Quan parlem de sostenibilitat ens referim a un desenvolupament respectuós amb el medi ambient, que no posi en perill els sistemes de vida del planeta i que garanteixi a les generacions futures els recursos per viure i progressar.

► Què és sostenible i què no ho és?

1. Fer servir energia solar.
2. Usar energia eòlica, del vent.
3. Agafar el cotxe quan podem agafar el transport públic.
4. Extreure petroli o gas fins que s'esgoti.
5. Utilitzar energia hidràulica, a partir dels salts d'aigua.
6. Aprofitar l'energia de les mareas, la mareomotriu.
7. Aprofitar la biomassa, a partir de la matèria orgànica, per fer energia.
8. Anar a peu o en bicicleta sempre que es pugui.
9. Consumir aliments de fora de temporada malgrat que els hagin de transportar des de molt lluny.
10. Concentrar les zones industrials i garantir un bon transport públic per arribar-hi.
11. Talar boscos per extreure bones fustes sense donar temps als arbres de tornar a créixer.
12. Talar arbres a un ritme que permeti la regeneració del bosc.
13. Construir cases lluny dels nuclis urbans i haver-hi de portar tots els serveis (llum, clavegueres, etc.).
14. Canviar amb rapidesa els aparells electrònics, malgrat que funcionin bé, per tenir les últimes novetats.
15. Agafar un avió per viatjar quan també pots agafar un tren.

- ▶ De quines fonts provenen les energies renovable, verdes i netes?
- ▶ De quines fonts provenen les energies no renovables i que, a més, contaminen molt?
- ▶ En conseqüència, com afecta això al transport si volem un món més net, més sa?

La planificació del territori

És fàcil i ràpid per a vosaltres desplaçar-vos a la ciutat, a l'hospital, a l'aeroport, al polígon industrial o al centre comercial o d'oci més proper? Ho podríeu fer sempre en transport públic?

Per anar de Gironella a l'aeroport del Prat podem agafar un cotxe de línia que ens deixa al carrer de Balmes de Barcelona i triga una hora i mitja. Allà agafem el metro (L1) a la parada Universitat i anem fins a la plaça d'Espanya, són 3 estacions i triguem uns 5 minuts. A la plaça d'Espanya, anem a buscar l'Aerobus fins a l'aeroport. Triga uns 30 minuts a arribar-hi i passa cada quart d'hora, o cada 7 o 10 minuts en hora punta.

Una altra possibilitat és anar fins a Manresa, el trajecte es pot fer en autobús i es triga 50 minuts, i allà agafar un tren que ens deixarà a l'Estació de Sants. Aquest tren triga una hora i quart. A l'estació de Sants haurem d'esperar-nos com a màxim mitja hora per agafar el tren que ens deixarà a l'aeroport, aquest trajecte dura 20 minuts.

▶ Buideu les possibilitats que teniu d'anar de Gironella a l'Aeroport del Prat.

Gironella – Barcelona – Aeroport del Prat	Gironella — Barcelona	Barcelona — Aeroport
Mitjans de transport		
Durada del transport + temps d'espera		

Gironella – Manresa – Barcelona – Aeroport del Prat		
Mitjans de transport		
Durada del transport + temps d'espera		

- ▶ No disposeu de cotxe, com aniríeu...
 - a l'hospital comarcal?
 - a la delegació d'Hisenda més propera?
 - a l'aeroport més proper?
- ▶ Cal millorar el transport públic?

Jesús

A l'hospital comarcal, potser hi aniria en cotxe o potser en cotxe de línia; això sí, hauria de passar més sovint.

La limitació de la circulació automobilística

Aquestes són algunes mesures que s'han pres, des de fa uns anys, a diverses ciutats per descongestionar el trànsit. Llegiu-les i comenteu-les. També podeu buscar informació sobre altres ciutats.

SINGAPUR: Se subhasten permisos per comprar un cotxe

Dues vegades al mes el govern de Singapur subhasta un certificat que permet disposar de cotxe durant 10 anys. Un cop hagi passat aquest temps, caldrà prescindir del cotxe o tornar a pagar aquesta taxa que val igual o més que el preu del cotxe.

ROMA: Zones de trànsit limitat

Al centre de la capital no s'hi pot accedir en cotxe. Només poden fer-ho els residents i treballadors del perímetre però, prèviament, han hagut de pagar una quota anual.

CIUTAT DE MÈXIC: Restriccions per als cotxes contaminants

Els vehicles elèctrics poden circular lliurement, però la resta estan catalogats segons el grau d'emissions contaminants i en funció d'això poden circular més o menys dies a la setmana.

TÒQUIO: Prohibit aparcar

A Tòquio no es pot aparcar al carrer. Els problemes d'espai no es limiten només als cotxes sinó també a les bicicletes, que disposen de grans aparcaments automatitzats a 15 metres sota l'asfalt. El cost d'aparcar-hi la bici durant un dia és molt econòmic.

ESTOCOLM: Impost de congestió

Per entrar a Estocolm en cotxe cal pagar una taxa. No es cobra els caps de setmana, els festius i les nits (de 18.00 a 6.00 h). La taxa varia segons les hores del dia: de 10 a 20 corones en hores punta.

UTRECHT (els Països Baixos): L'aparcament de bicicletes més gran del món

A sota de l'estació central d'Utrecht s'hi ha construït un aparcament de tres pisos que dona cabuda a 13.000 bicicletes. Les primeres 24 hores són gratuïtes.

LUXEMBURG: Transport públic gratuït

Luxemburg és el país europeu amb més cotxes per habitant. Des del 2019 el transport públic és gratuït per a tothom, l'objectiu és reduir l'afluència de vehicles privats.

SONGDO (Corea del Sud): Sense cotxes

Songdo és una ciutat intel·ligent que no té cotxes ni gasolineres; ni tan sols vehicles per recollir les escombraries, que circulen a través de canonades. La ciutat s'ha dissenyat perquè des de les zones residencials es pugui accedir a tots els serveis caminant.

- ▶ Per què penseu que aquestes ciutats han optat per aquestes mesures?
- ▶ Coneixeu experiències similars d'altres ciutats?
- ▶ Actualitzeu aquestes informacions.

Àudio 15. Entrevista al tècnic de mobilitat

► Quins problemes tenia aquesta ciutat? Com els han resolt?

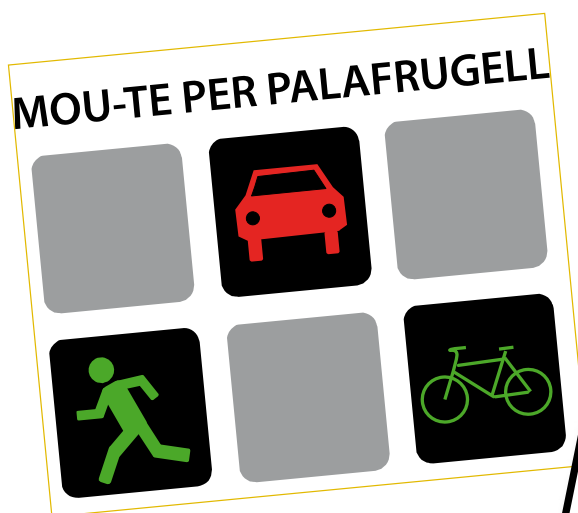
	Problema	Solució
1. Aparcaments		
2. Bicicletes		
3. Cotxe		
4. Autobusos		

Ex. 6, 7 i 8

Activitat 4

Tasca final. Com seria una ciutat sostenible?

► Com seria una ciutat sostenible?

